

CHUYỆN CŨ TRONG PHỦ CHÚA TRỊNH

(Trích “*Vũ trung tùy bút*”)

Phạm Đình Hổ

I. Đọc-hiểu chú thích:

1. Tác giả: Phạm Đình Hổ (1768-1839) Hải Dương, ông để lại nhiều công trình biên soạn, khảo cứu có giá trị.

2. Tác phẩm:

- **Xuất xứ:** trích “*Vũ trung tùy bút*” được viết khoảng đầu đời Nguyễn (XIX)
- **Thể loại:** tùy bút
- **Đại ý:** cuộc sống xa hoa của vua chúa và sự những nhieu của quan lại thời Lê Trịnh.
- **Bố cục:** 2 phần

II. Đọc-hiểu văn bản:

1. Thói ăn chơi xa xỉ của chúa Trịnh và bọn quan lại

- Xây dựng đình đài liên miên
- Dạo chơi ở Tây Hồ thường xuyên, huy động nhiều người hầu hạ, bày nhiều trò giải trí lối lãng, tốn kém
- ... trân cầm dị thú ... thu lấy không thiếu thứ gì.
- Trong phủ, ... hình núi non bộ trông như bến bể đầu non.
- ⇒ Sự việc cụ thể, chân thực, liệt kê, miêu tả tỉ mỉ
- ⇒ Xa xỉ, hao tiền tốn của.

2. Sự những nhieu của bọn quan lại

- Ý thế hoành hành, tác oai tác quái
- Vừa ăn cướp, vừa la làng
- ⇒ Chi tiết chân thực, sinh động, cảm xúc bộc lộ kín đáo
- ⇒ Bộ mặt thật của bọn quan lại thời phong kiến.

III. Tổng kết:

Ghi nhớ : SGK / 63

LUYỆN TẬP TÓM TẮT VĂN BẢN TỰ SỰ

I. Sự cần thiết của việc tóm tắt văn bản tự sự:

1. Ví dụ: Tìm hiểu các tình huống SGK /58

⇒ Tóm tắt văn bản giúp nắm nội dung chính .

2. Ghi nhớ : SGK / 59

II. Thực hành tóm tắt một văn bản tự sự:

Ví dụ: Tóm tắt “Chuyện người con gái Nam Xương”

Xưa có chàng Trương Sinh, vừa cưới vợ đã phải đi lính. Vợ chàng là Vũ Nương ở nhà sinh được một đứa con trai và lo ma chay chu tất khi mẹ chồng mất. Giặc tan, Trương Sinh về nhà, nghe lời con nghĩ vợ không chung thủy. Vũ Nương bèn gieo mình xuống sông tự vẫn. Một đêm, khi con trai chỉ chiếc bóng trên tường và nói là cha, Trương Sinh mới biết vợ bị oan. Phan Lang là người cùng làng, vì cứu mạng Linh Phi nên được trả ơn. Phan Lang gặp lại Vũ Nương, khi về trần gian được nàng gửi cho chiếc hoa vàng và lời nhắn tới Trương Sinh. Trương Sinh lập đàn giải oan ở bến Hoàng Giang, thấy Vũ Nương ngồi trên kiệu hoa trở về, nói lời tạm biệt rồi biến mất.

III. Luyện tập:

Bài 1/SGK 59

Các sự việc tiêu biểu để tóm tắt văn bản:

- Tóm tắt văn bản “*Lão Hạc*”:

+ Lão Hạc là một nông dân nghèo, hiền lành, vợ mất sớm. Con trai vì không lấy được vợ mà quẩn trí bỏ đi đồn điền cao su, lão chỉ còn lại cậu Vàng làm bạn.

+ Cuộc sống ngày càng khó khăn.

+ Vì muốn để lại mảnh vườn cho con, lão dứt ruột bán con chó.

- + Lão mang tiền dành dụm gửi ông giáo và nhờ ông trông coi mảnh vườn.
- + Ông giáo rất buồn khi nghe Binh Tư nói lão Hạc xin bả chó.
- + Lão Hạc bỗng nhiên chết, một cái chết dữ dội. Cả làng không ai biết nguyên do ngoại trừ Binh Tư và ông giáo.

- Tóm tắt văn bản “Chiếc lá cuối cùng”:

- + Xiu và Giôn-xi là hai họa sĩ trẻ. Giôn-xi bị sưng phổi nặng, cô tuyệt vọng và không còn muốn sống. Cô chỉ đợi chiếc lá cuối cùng của cây thường xuân rụng là sẽ lìa đời.
- + Cụ Bơ-men là một họa sĩ già đã thức suốt đêm dầm mưa gió để vẽ chiếc lá tạo hi vọng sống cho Giôn-xi.
- + Giôn-xi lấy lại được niềm tin muốn sống và cô đã có hi vọng.